

Informácia o realizovaní projektu

VLAKOM DO MÚZEÍ A GALÉRIÍ 2012 – jesenná časť

Na základe vzájomnej dohody Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo kultúry“) a Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. sa každoročne úspešne realizuje spoločný projekt Vlakom do múzeí a galérií 2012 určený na podporu cestovania žiakov základných škôl a žiakov 1. – 4. ročníka osemročných gymnázií v Slovenskej republike do múzeí a galérií patriacich do zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry. V roku 2012 bol realizovaný druhý termín ponuky v termíne od 2. do 25. októbra 2012.

Podmienky akcie

Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. poskytuje skupinám žiakov zvýhodnenú prepravu vlakom (tam a späť). Využitie zvýhodnenej prepravy je podmienené návštevou múzea alebo galérie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry.

Ponuka je platná pre žiakov základných škôl a žiakov 1. – 4. ročníka osemročných gymnázií v Slovenskej republike na cestu v 2. vozňovej triede v expresných vlakoch, rýchlikoch, zrýchlených a osobných vlakoch. Minimálny počet detí v skupine bol 10 + 1 dospelý vedúci. Na každých ďalších začatých 10 detí sa prepravil 1 dospelý sprievodca zdarma.

Do projektu sú zapojené inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry, ktoré poskytujú pred každým podujatím aktualizáciu svojich expozícií a výstavných projektov: Slovenská národná galéria, Slovenské národné múzeum, Slovenské technické múzeum, Múzeum SNP Banská Bystrica, Slovenská národná knižnica (Slovenské národné a literárne múzeum, Slovenské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch), Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica (Literárne a hudobné múzeum), Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove.

Múzeá/galérie ponúkali zvýhodnené vstupné, prípadne možnosť platiť kultúrnymi poukazmi vydané ministerstvom kultúry. O výške vstupného do múzeí/galérií sa školy informovali priamo v jednotlivých múzeách/galériách.

Organizačné zabezpečenie akcie

Zverejnenie akcie bolo cestou Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. aj cestou ministerstva kultúry dohodnuté na spoločný termín 19. september 2012. K aktuálnemu podujatiu sa pravidelne zverejňuje leták „Vlakom za poznaním“ spolu s informáciou o stálych expozíciách, aktuálnych výstavách a podujatiach v múzeách a galériách v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry. Bezprostredne po zverejnení informácie o ponuke na webových sídlach www.slovakrail.sk a www.culture.gov.sk prebehlo informovanie škôl o uvedenej akcii aj zo strany sekcie marketingu Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. formou direct mailingu na verejne dostupné elektronické adresy cca 2 200 základných škôl a cca 160 osemročných gymnázií, ktoré zodpovedali podmienkam akcie.

Proces objednávania návštevy v múzeu/galérii a nákup cestovných dokladov prebiehal výhradne v réžii škôl. V prípade väčších skupín, pri ktorých bol predpoklad kapacitných obmedzení pri použití školou zvolených vlakov, bolo školám odporúčané objednanie si prepravy prostredníctvom sekcie marketingu Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s.

Hodnotenie jesennej časti projektu Vlakom do múzeí a galérií 2012

Ponuka kultúrnych inštitúcií v rámci projektu sa aj tento rok stretla so záujmom škôl. Počas jesennej ponuky v roku 2012 na zvýhodnenú prepravu vlakom spojenú s návštevou múzeí a galérií na Slovensku navštívilo múzeá a galérie zúčastnené na projekte spolu 214 skupín v počte 6552 žiakov. Oproti akcii prebiehajúcej na jar tohto roku možno konštatovať, že sa zvýšil počet skupín aj počet návštevníkov. Prehľad kultúrnych inštitúcií navštívených v rámci akcie Vlakom do múzeí a galérií je uvedený v Prílohe č. 1.

Slovenské národné múzeum

Jesenné podujatie Vlakom do múzeí a galérií 2012 možno hodnotiť veľmi dobre, keďže v rámci tejto akcie navštívilo jednotlivé múzeá dvakrát viac žiakov ako na jar v roku 2012. Kladnou stránkou tohto podujatia je, že aj žiaci a študenti zo vzdialenejších miest sa dostanú do kultúrnych stánkov a okrem zážitkov si zároveň rozšíria vedomostný obzor z rôznych predmetov. V rámci Slovenského národného múzea boli najnavštevovanejšími múzeami SNM – Historické múzeum a SNM – Prírodovedné múzeum. Menšou nevýhodou tohto podujatia je, že najmä mladší žiaci prídu do múzea unavení z dlhého cestovania a ich pozornosť je z tohto dôvodu nízka. Dôvodom nízkej účasti niektorých čiastkových múzeí SNM je aj fakt, že sú vzdialené od železničných trás, čo znemožňuje návštevníkom využiť ponuku tejto akcie. Ako problém jesennej časti tejto akcie sa črtá aj financovanie školského systému rodičmi, keďže bezprostredne na začiatku školského roka sú nútení vynaložiť nemalé finančné prostriedky na zabezpečenie základných školských pomôcok a už nezostáva na financovanie jesenných školských výletov.

Slovenské technické múzeum Košice

Všeobecne podujatie hodnotí múzeum veľmi pozitívne, nakoľko múzeum zaznamenáva vyšší nárast školských skupín zaujímajúcich sa o prehliadku múzejných expozícií a výstav počas trvania tejto akcie.

Slovenská národná galéria

Z kapacitných dôvodov bol problém vyhovieť všetkým záujemcom o tento projekt. V tomto termíne končili v galérii dve najväčšie výstavy a záujem zo strany škôl o návštevu inštitúcie bol aj mimo tohto projektu veľký. Taktiež bol veľký záujem o platbu kultúrными poukazmi. Z dôvodu limitu preberania kultúrnych poukazov bolo nutné upozorniť školy, že si musia dopredu overiť možnosti platby kultúrными preukazmi u konkrétnej inštitúcie a tým predísť nedorozumeniam.

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo - Múzeum Mikuláša Thege-Konkolyho

Napriek tomu, že v tejto organizácii v období od 2. – 25. októbra 2012 nik nevyužil zvýhodnenú prepravu vlakom za účelom návštevy múzea, napriek tomu Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo projekt naďalej podporuje a do budúcnosti vynaložia úsilie projekt ešte viac propagovať medzi návštevníkmi.

Slovenská národná knižnica v Martine

V rámci projektu Vlakom do múzeí a galérií v dňoch 2. – 25. októbra 2012 zvýhodnenú prepravu vlakom pre žiakov spojenú s návštevou Múzea A.S. Puškina v Brodzanoch, Slovenského národného literárneho múzea SNK v Martine a Národného cintorína v Martine nevyužila žiadna škola. V rámci projektu Vlakom do múzeí a galérií navštevujú žiaci

a študenti Slovenské národnej literárnej múzeu SNK v Martine a Národný cintorín v Martine najčastejšie v jarnom období.

ŠVK Literárne a hudobné múzeum v Banskej Bystrici

V rámci projektu Vlakom do múzeí a galérií 2012 v jesennom termíne navštívilo dve expozície Literárneho a hudobného múzea 8 skupín žiakov. V súvislosti s touto akciou zaznamenali v Literárnom a hudobnom múzeu menej návštevníkov, ako predpokladali, čo však pripisujú skutočnosti, že v ŠVK - Literárnom a hudobnom múzeu už v tomto čase nebolo možné platiť kultúrnymi poukazmi.

Zhrnutie

Z kultúrnych inštitúcií zúčastnených na projekte bolo navštívených 7 špecializovaných múzeí Slovenského národného múzea, stále expozície Slovenskej národnej galérie - v Bratislave, v Ružomberku, v Strážkach a v Pezinku, stále expozície Slovenského technického múzea v Košiciach, vrátane **Planetária**, špecializovaných výstav a vysunutých expozícií Slovenského technického múzea – Solivar pri Prešove a Múzeum dopravy v Bratislave, Múzeum SNP v Banskej Bystrici a dve expozície Literárneho a hudobného múzea ŠVK v Banskej Bystrici.

Najväčšiu návštevnosť zo všetkých navštívených múzeí a galérií zaznamenalo Slovenské technické múzeum v Košiciach. Opätovne veľký záujem bol o prehliadku aktuálnej výstavy Leonardo da Vinci, ale vysoký počet návštevníkov zaznamenalo aj Múzeum dopravy v Bratislave. Výraznejší počet návštevníkov zaznamenala aj Slovenská národná galéria, najmä v expozíciách v Bratislave a v Galérii Ľudovíta Fullu v Ružomberku.

Na rozdiel od jarnej časti projektu v tomto roku, kedy žiaci vo veľkej miere využívali kultúrne poukazy, v októbri 2012 bola situácia iná, keď platba kultúrnymi poukazmi za vstupné bola v niektorých inštitúciách pozastavená. Na základe nariadenia vlády na zníženie deficitu verejných financií muselo ministerstvo kultúry pristúpiť k určeniu limitov na výber kultúrnych poukazov za rok 2012 pre každého prijímateľa poukazov. Napriek skutočnosti, že dátum platnosti kultúrnych poukazov sa nezmenil, a bolo možné ich využiť do 11. novembra 2012, niektoré kultúrne inštitúcie nemohli pokračovať v ich vyberaní, nakoľko už dosiahli maximálny počet prijatých poukazov.

Školám a držiteľom poukazov bolo odporúčané, aby si pred návštevou zvolenej kultúrnej inštitúcie preverili, či kultúrne poukazy v čase prebiehajúceho projektu predmetné múzeum alebo galéria prijíma. Na rozdiel od minulého roku, kedy neboli k dispozícii kultúrne poukazy, možno konštatovať, že tento rok bol zo strany žiakov zvýšený záujem o platbu kultúrnymi poukazmi. Počet účastníkov – prepravených osôb vykazuje každoročne stúpajúcu tendenciu.

Uvedený projekt Vlakom do múzeí a galérií 2012 možno celkovo hodnotiť ako prínosný, a to v zmysle nárastu návštevnosti múzejných a galerijných inštitúcií zo strany základných a stredných škôl ako aj z dôvodu, že projekt podporuje cesty detí za kultúrou a motivuje školy navštevovať múzeá a galérie opakovane, čo môže byť znakom čoraz väčšieho záujmu aj o takúto formu vzdelávania. Z pohľadu Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. je akcia rovnako hodnotená pozitívne, preto sa odporúča v predmetnej ponuke pre školy pokračovať aj v budúcom období.

Na základe podnetov zo strany návštevníkov múzejných a galerijných inštitúcií na

zahrnutie ďalších slovenských múzeí a galérií iných zriaďovateľov do projektu sekcia kultúrneho dedičstva ministerstva kultúry navrhne spoluorganizátorovi projektu rozšíriť ponuku Vlakom do múzeí a galérií o rezortné múzeá v zriaďovateľskej pôsobnosti iných ústredných orgánov štátnej správy, ktorých je 11 podľa Registra múzeí a galérií Slovenskej republiky, ako napr. Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici, Múzeum vo Sv. Antone, Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene, Vojenské historické múzeum v Piešťanoch, Múzeum obchodu v Bratislave, Múzeum školstva a pedagogiky v Bratislave, Múzeum polície v Bratislave a iné. Za predpokladu, že Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. prejaví záujem o rozšírenie ponuky, sekcia kultúrneho dedičstva ministerstva kultúry pripraví výzvy na spoluprácu adresované zriaďovateľom rezortných múzeí.

Príloha č. 1

Prehľad inštitúcií navštívených počas jesennej časti projektu Vlakom do múzeí a galérií

	Skupiny	Návštevníci
SNM - spolu	101	2618
SNM – Prírodovedné múzeum v Bratislave	45	1070
SNM – Historické múzeum v Bratislave	40	1078
SNM – Archeologické múzeum v Bratislave	10	311
SNM – Múzeum židovskej kultúry	2	61/27
SNM – Spišské múzeum v Levoči	1	54
SNM – Múzeum Betliar v Betliari	1	14
SNM – Hudobné múzeum	2	30

	Skupiny	Návštevníci
SNG - spolu	31	702
SNG – Galéria Ľudovíta Fullu v Ružomberku	14	343
SNG – Kaštieľ Strážky	4	69
SNG – Bratislava Vodné kasárne a Esterházyho palác	12	272
SNG – Schaubmarov mlyn, Pezinok	1	18

	Skupiny	Návštevníci
STM Košice - spolu	57	2647
Planetárium	25	669
Výstava Leonardo da Vinci	75	1958
Solivar pri Prešove	2	74
Múzeum dopravy Bratislava	22	763

	Skupiny	Návštevníci
Múzeum SNP Banská Bystrica	17	463

	Skupiny	Návštevníci
ŠVK- Literárne a hudobné múzeum v Banskej Bystrici	8	122

SPOLU:

Skupiny: 214

Návštevníci: 6552

Spracované na základe dostupných podkladov za múzea a galérie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR – SKD a na základe údajov ZSSK.